

Bölüm 11

KIYI KENTLERİNDE KÜLTÜR VARLIKLARI VE JEOARKEOLOJİ ÇALIŞMALARI (BEYLİKDÜZÜ ÖRNEĞİ)

Hakan KAYA¹

Mehmet Murat ÇALIK²

Cihan ŞEHLA²

Cem GAZİOĞLU¹

Anıl Sarıcan DELİBAY²

Tahsin KİMYONOK²

GİRİŞ

Beylikdüzü İlçesi, İstanbul ilinin güney batısında, Marmara Denizi ile güneyden komşu 28°35'40.54" - 28°41'53.68" Doğu Meridyenleri, 40°57'40.21" - 41°01'05.42" Kuzey Paralelleri arasında yer alan bir ilçedir. Aynı zamanda Büyükçekmece ve Küçükçekmece gölleri arasında yer alan ilçenin çevresi antik çağlardaki yerleşimlerden hala izler taşımaktadır. Paleolitik Çağ'a ait yaşam izlerine rastlanmış olan Beylikdüzü'nün yaklaşık 9 km kuzeydoğusunda yer alan Yarımburgaz Mağarası, 2500 yıl öncesine dayanan yaşam izlerinin görüldüğü ve Beylikdüzü'nün 27 km kuzeybatısında yer alan İnceğiz Mağarası, Büyükçekmece ilçesindeki Büyükçekmece Kalesi, Aretas Sarayı, Kervansaray, Silivri'den Karadeniz'e uzanan Anastasius Surları, Küçükçekmece'de ki Altınşehir Kalesi, Rhegion Sarayı Beylikdüzü çevresinde dikkat çeken tarihi yerleşimlerdir. Beylikdüzü ilçesi de işte tüm bu tarihin ortasında yer alan arkeolojik ve tarihi açıdan yeterince araştırılmamış bir saha olarak karşımıza çıkmaktadır.

¹ İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü, Vefa / İstanbul - Türkiye

² Beylikdüzü Belediyesi, Beylikdüzü / İstanbul – Türkiye E-mail: dr.hakankaya@hotmail.com

Foto 10. Dilek Taşı (Delikli taş)

Bunların dışında Beylikdüzü ilçesi içinde bulunan Adnan Kahveci Mahallesi'nde Değirmen bölgesi denen bir kesim bulunmaktadır. Bu alanda, bölgede çıkan buğdayların öğütülmesi için kullanılan değirmenler bulunmuş ancak maalesef temelleri görünse de bu değirmenler günümüze kadar ulaşamamıştır. Ayrıca Kavaklı sahilinde yaklaşık 1 km uzanan falezlerden meydana gelen doğal bir sit alanı da bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Akargul, E. (2000). "Anadolu Kültür Tarihi" *Tübitak Popüler Bilim Kitapları* 67, 11.Basım, Haziran 2000, Ankara.
2. AnnaKomnena.(1937). "Alexias" II, VI-VIII, 4,10; B. Leib baskısı, Paris.
3. Aydıngün, Ş.G. (2010). "Küçükçekmece Gölü'nde Arkeolojik Araştırmalar" Düünden Bugüne Küçükçekmece, Küçükçekmece Belediyesi Yayınları, İstanbul.
4. Beylikdüzü Belediyesi (2016). "Geçmişten Günümüze Beylikdüzü" Beylikdüzü Belediyesi yayını, İstanbul.
5. Beylikdüzü Şehrengiz dergisi. (2009-2011). "Beylikdüzü Tarihçe" *Beylikdüzü Belediyesi Yayını*, Sayı:1-3, Ocak-Mart 2011, İstanbul.
6. Eyice, S. (1955). "İstanbul" *PetitGuide & Traversles Monuments Byzantins et Turcs*, X. Milletlerarası Bizans Tetkikleri Kongresi, İstanbul.
7. Janin, R. (1950). "Constantinople Byzantine" Paris.
8. Karul, N. (2010). "Tarih Öncesi İstanbul" *İstanbul Ansiklopedisi*, NTV Yayınları.
9. Kaya, H., Yücel, Z.Y., Doğan, E. ve Gazioğlu, C. (2008). "İstanbul'un Marmara Denizi Kıyıları'nda Heyelan Riski" *Türkiye'nin Kıyı ve Deniz Alanları VII. Ulusal konferansı, Türkiye Kıyıları 07 Konferans Bildirileri Kitabı*, ss. 986,997, 27-30 Mayıs 2008, Ankara, L. Balas(Editör).

10. Kuban, D. (2011). “İstanbul An Urban History” Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
11. Kritobulos. (1328). “Tarih-i Sultan Mehmed Han-ı Sâni” çev. Karolidis Efendi, (=1912), İstanbul.
- Memiş, Ş., Kolay, A. (2020). “Beylikdüzü Tarihi” <http://www.beylikduzuentbellegi.com/Icerik/Goruntule/6185> (22.01.2020)
12. Mantran, R. (2001). “İstanbul Tarihi” İletişim Yayınları, 4.baskı.
13. İ.B.B. (2011). “İstanbul Tanıtım Tarihi ve Coğrafyası” İstanbul Büyükşehir Belediyesi İnternet Arşivi, <http://www.ibb.gov.tr/sites/ks/tr-TR/0-Istanbul-Tanitim/Pages/Istanbul-Tanitim.aspx> Alıntı Tarihi: 21.09.2011, İstanbul.
14. Uzun, Y., Kaya, H. (2012). “Happy Face of İstanbul / İstanbul’un Gülen Yüzü Beylikdüzü” Pelikan Basım, İstanbul.
15. Üstün, H. (2011). “Beylikdüzü’nde Geçmişin İzlerini Aramak” Beylikdüzü Belediyesi Şehrengiz Dergisi, Sayı:3.
16. Ortaylı, İ. (2016). “İstanbul’dan Sayfalar” İnkılap Kitapevi, 2. Baskı.
17. Ortaylı, İ., Engin, V., Afyoncu, E., “Payitaht-ı Zemin Eminönü: Bir Dünya Başkenti” Eminönü Belediyesi Yayını, İstanbul.
18. Öñiz, H., Kaya, H. and Aydingün, Ş. (2014). “A Harbour Structure at Beylikdüzü, İstanbul” International Journal of Nautical Archaeology, Volume: 43, Issue 1, s.179–184. (doi: 10.1111/1095-9270.12048), Version of Record online: 10 FEB 2014, March 2014. ISSN /E.ISSN: 1057-2414 / 1095-9270
19. Öñiz,H., Aydingün, Ş.G., Kaya, H. (2017). “İstanbul Beylikdüzü Kıyılarında Arkeolojik Kalın-tılar (Angurina ?)” Arkeoloji ve Sanat Dergisi, 155: Mayıs-Ağustos, ISSN: 1300-4514, İstanbul.
20. Sevin, V. (2003). “Anadolu Arkeolojisi” Der Yayınları
21. Somcağ, S. (1994). “İstanbul’da Avcılık” *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 1, Kültür Ba-kanlığı ve Tarih Vakfı*.<http://www.selimsomcag.org/tr/articles.asp?ID=73> Alıntı tarihi: 07.10.2011.
22. Şengör, C.A.M. (2000). “Anadolu Kültür Tarihi” Tübitak Popüler Bilim Kitapları 67, 11.Basım, Haziran 2000, Ankara.
23. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Arşivi
24. Tillinghast, R. (2017). “İstanbul’un Tarihi, Kültürü ve Yaşamı” Maya Kitap, 1.basım.
25. Tunç, Ş. (2010). “Şehristan Seyyahların Hayal Şehri İstanbul” *İstanbul Ticaret Odası Yayınları, Yayın No: 2010-78, İstanbul*.
26. Wolfgang, M.W. (2007). “İstanbul’un Tarihsel Topografyası” Yapı Kredi Yayınları, 3. Baskı.